

Tárgytematika / Course Description

Helyi társadalom

ANTKTA3033

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Horváth Csaba Sándor

Félév / Semester: 2017/18/1

Beszámolási forma /

Assesment: Vizsga

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 1/1/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A hallgatók számára egyértelművé tenni a lokalitás fontosságát, illetve a helyi társadalmak szerepének felértékelődését napjainkban. Bemutatni a globalizáció és a helyi társadalmak, illetve a „nagytársadalom” és a „helyi társadalom” viszonyát és kapcsolatát. Rávilágítani a helyi társadalom dimenzióira és tagoltságára, illetve szerepére a szocializáció folyamatában.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

1. A globalizáció fogalmának megközelítési lehetőségei (B. Parker, R. M. Kanter, E. Luttwak, A. Hoogvelt, K. Loeb, L. Thurow).
2. A globalizációval kapcsolatos tudományos vélemények és kritikák (D. C. Korten, J. Mander – E. Goldsmith, S. George).
3. A társadalmi szerveződés szintjei. A „nagytársadalom” és a „helyi társadalom” viszonya.
4. A helyi társadalom fogalma és dimenziói és tagoltsága.
5. Város és község. A helyi hatalom és koordinátái.
6. Nagypolitika és lokalitás. A regionális politika jellemzői.
7. Önkormányzás, önkormányzatiság. Helyhatósági választások.
8. Az önkormányzati közfeladatok-közszolgáltatások.
9. A pártok és a civil szervezetek szerepe az önkormányzatok működésében.
10. A helyi nyilvánosság, közvélemény és média.
11. A helyi elit.
12. Sikeres helyi társadalmak.
13. Helyi társadalmi konfliktusok.
14. Helyi társadalom a rendszerváltozás tükrében.

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

Aláírás feltétele: A félév végi aláírás és írv a vizsgára bocsátás feltétele az órák látogatása és egy prezentáció

megtartása az alábbi témában:

Egy község, vagy kisváros minden olyan szekundér adatának, információjának összegyűjtése, amely alapján a rá jellemző tér és társadalmi mező paraméterei beazonosíthatók.

Helyi társadalom térbeliségének feltárása, térképek, fotók, belső és külső tér (környezete, vonzaskörzete stb.), helyi térbeli sajátosságok

A prezentáció főbb szempontjai:

- Távolról közelít a térben
- Földrajzi koordináták
- Centrumtelepülésektől való távolság
- Települmúlt
- Szomszéd települések
- Történeti földrajzi adatok
- Megközelíthetőség bemutatása
- Utcaszerkezet
- Speciális elhelyezkedés
- Domborzati viszonyok és hatása a település szerkezetére
- Statisztikai adatok, fejlettségi indikátorok
- Intézményi ellátottság
- Részletes településtérkép (Központ, infra elemek, út, vasút stb.)
- Vonzerő, látványosság (ennek hatása a mindennapi életre)
- Városrészekről fotók, épületek stb.

Vizsgára bocsátás feltétele: az aláírás megszerzése

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Kötelező irodalom

Bóhm Antal: A helyi társadalom. Csokonai Vitéz Mihály Tanítóképző Főiskola Társadalomtudományi és Közművelődési Tanszéke, 1996.

Bóhm Antal: Helyi társadalom, önkormányzatok, településfejlesztés. Bp., Agroinform, 2003.

Ajánlott irodalom

Andorka Rudolf: Bevezetés a szociológiába. Osiris Kiadó, Budapest, 1997. Város és falu. 191-193. p., 194-195. p., 202-210. p.

Albert József: Helyi társadalmi konfliktusok a nyolcvanas és kilencvenes években. Veszprémi Egyetemi Kiadó, Veszprém, 2000.

Bogár László: Magyarország és a globalizáció. Bp., Osiris, 2003.

Bódi Ferenc – Bóhm Antal: Sikeres helyi társadalmak. Agroinform Kiadó, Budapest, 2000.

Bódy Zsombor – Ö. Kovács József(szerk.): Bevezetés a társadalomtörténetbe. Osiris, Budapest, 2006.

Bóhm Antal: A XX. századi magyar társadalom. Korona Kiadó, Budapest, 1999.

Bóhm Antal – Pál László: Helyi társadalom I-VI.

I. Hipotézisek-kutatási módszerek. 1983.

- II. Régiók, kistájak. 1984.
- III. Strukturális viszonyok a helyi társadalomban. 1985.
- IV. Enyedi György: Település és társadalom. 1985.
- V. A helyi hatalom működése. 1987.
- VI. A helyi társadalmak szerveződése egy alföldi településeggyüttesben.
- MSZMP KB. Társadalomtudományi Intézete, Budapest

Csath Magdolna: Globalizációs végjáték. Bp., Kairosz, 2008.

Csath Magdolna: Kiút a globalizációs zsákutcából. Bp., Kairosz, 2001.

Csefkó Ferenc(szerk.): Önkormányzati iránytű. Új Historica Kiadó, Villány, 1999.

Csibe András – Letenyei László(szerk.): Rendszerváltás után. Falusi sorsforduló a Kárpát-medencében. MTA Politikatudományi Intézete – SZÁMALK Kiadó, Budapest, 1999.

Fényes Elek: Magyarország geographiai szótára, melyben minden város, falu és pusztá, betűrendben, körülményes leiratik. I–III. kötet. Bp., k. n., 1851.

Kovács Imre(szerk.): Hatalom és társadalmi változás: a poszt szocializmus vége. Napvilág Kiadó, Budapest, 2002.

Nemes Nagy József: A tér a társadalomkutatásban. (Bevezetés a regionális tudományba). Bp., 1998. http://geogr.elte.hu/REF/REF_Kiadvanyok/Ter_a_tarskutban/A_Ter_a_tarsadalomkutatásban_NNJ.htm

Rechnitzer János(szerk.): A Kárpát-medence régiói 5. Nyugat-Dunántúl. Bp., Dialóg Campus, 2007.

Rechnitzer János: Területi stratégiák. Bp. – Pécs, Dialóg-Campus Kiadó, 1998.

Sarudi Csaba: Térség- és vidékfejlesztés. Kaposvár, Agroinform Kiadó, 2003.

Süli-Zakar István (szerk.): A terület- és településfejlesztés alapjai. Bp.,–Pécs, Dialóg Campus Kiadó, 2003.

Sziklay János - Borovszky Samu(szerk.): Magyarország vármegyéi és városai. Bp., Arcanum Adatbázis Kft., 2002. In: <http://mek.oszk.hu/09500/09536/html/0017/17.html>

Szretykó György(szerk.): A helyi társadalom szociológiai dimenziói. Comenius Kiadó, Pécs, 2003.

Tomka Béla: Európa társadalomtörténete a 20. században. Osiris, Budapest, 2009.

Varga A. Tamás – Vercseg Ilona: Közösségfejlesztés. 2004. www.kka.hu

Vercseg Ilona: Közösségfejlesztés – Módszertani segédlet. 2004. www.kka.hu

Vitányi Iván: A társadalom logikája. Pesti Szalon Könyvkiadó, Budapest, 1995.

Vitányi Iván: Új társadalom – új szemlélet. Bp., Napvilág, 2007.